

žje treba napustiti uobičajenu silogističku formu, pa i izbjegavati i sam izraz »dokaz«, — mjesto toga izraza bolje je upotrebljavati termin »spoznaja Boga«, koji je naravniji i čovjeku bliži.

Polazna točka pri ovome upućivanju u spoznaju Boga treba biti pitanje o smislu života koje je naravno u središtu svega ljudskog zanimanja. O tom pitanju imali su svoje poglede stari i moderni filozofi, o njemu ima svoje mišljenje i katolička vjera. Katoličko shvaćanje života traži da se čovjek smatra djetetom Božjim, da je od njega primio milost po žrtvi Kristovoj. Ove objektivne istine čovjek subjektivno treba da akceptira a to će moći, jer sam Bog djeluje u njemu. No postoji ipak i čisto razumsko opravdanje te vjere. Do njeg ćemo doći ako prirodu i dušu pitamo šta znadu o svome porijeklu. To je nauka sv. Pavla u poslanici Rimljanima I, 19.

Na temelju ovih principa pisac je i raspodijelio i građivo svoje knjige u četiri odnosno pet poglavlja: I. Temelji naravne spoznaje Boga (s podotsjecima: kako Boga spoznaje priprosti čovjek, kako ga traži moderni čovjek, kakvi su odnošaji znanosti i vjere). II. Izlaganje naravne spoznaje Boga (kosmološka spoznaja, psihološka spoznaja, vrste spoznaje). III. Odnosaji svijeta i Stvoritelja (kršćanski teizam, protivnici teizma, čovjek i priroda). IV. Ljudska duša (njevina supstancijalnost, duhovnost, jedinstvo i vječnost, sloboda volje i neumrlost). V. Religija.

Knjižica nema strogo znanstvenih pretenzija. Pisac sam kaže: »Die Schrift . . . ist für die katholische Allgemeinheit bestimmt«. Zato i nije moguće svestrano ocijeniti ovoga pokušaja. Po svojoj naravi on ide za tim da pronade ne naučne, nego praktične puteve kojim će neki temeljni religiozni problemi prodrijeti u dušu današnjeg čovjeka. Ipak sve je to učinjeno vrlo sumarno, često upravo odveć sumarno, s vidljivom brigom da izbjegne strogosti cenzure i da se prilagodi situaciji i stanju duhova današnje Njemačke. Osnovna misao, da se s čisto psiholoških i pedagoških razloga, spoznaja Boga mora »ugraditi« u religiozni život nesumnjivo je ispravna, samo je važno pri tom pripaziti da logična snaga i apsolutnost argumentacije ne strada. Psihološki »priključak« sigurno je važan kod svakog izlaganja istine, no to ne smije biti na štetu neumoljivosti dokazivanja.

Dr. D. Gračanin.

Dr. Margareta Csaba, Njezino proljeće. Prema originalu priredili: Eugen Fabry — Dr. Stjepan Kukulja. Izdala naklada »Spes«, Zagreb, Martićeva ul. 7. Cijena je broširanoj knjizi Din 15, a vezanoj Din 25.

U knjizi se obrađuje, što ima djevojka u dobi svojeg razvijanja znati o spolnom problemu, i to sa zdravstvenog stajališta. Spisateljica, liječnica, čini to tako naravno i jednostavno, da je može razumjeti svaka čitateljica. Ujedno se u prikazivanju vidi, kako je spisateljica dobra katolikinja, pa tu i tamo i izrijeком spominje, kako se zdravstveni zahtjevi poklapaju s vjerskočudorednima.

Jedna je dobra učiteljica, kako mi reče, vratila knjigu s nekim ogorčenjem. Drugi jedan katolički učitelj rekao mi je da on tu knjigu

ne može dati svojoj kćeri, neka to učini njezin ispovjednik*. Sva je prilika, da su i drugi čuli što slično. Naprotiv one, kojima je knjiga namijenjena, mladim djevojkama, primit će je zahvalna srca. Čudno je to, da stariji, muški i ženske, svećenici, redovnici i redovnice, mnogo toga vide u današnjem svijetu, što upravo upropašćuje mladež, pa šute, ili odvrću se od toga svoje oči. A kad se pojavi kakova dobronamjerna knjiga, kao i ova u natpisu spomenuta, udare u viku, kako se ipak ne bi smjelo ovako pisati. I to danas, kad na svakom uglu vrebaju neprijatelji na nevinu i nepoučenu mladež! To je čudna i strašna pojava.

Kako priređivači ove knjige misle izdati i ostale tri, Dr. Margarete Csaba o istom problemu, htio bih napomenuti neke stvari, koje bi, držim, trebalo uvažiti.

1. Uvjeren sam, da onima, koji prigovaraju, najviše smeta poglavlje Higijena menstruacije. Pa bi se moglo možda više paziti, kad se takove i slične stvari iznose pred široku javnost.

2. Knjigu je Dr. Csaba napisala mirno, ozbiljno. S tim se moraju slagati i slike, crteži, kad se već iznose. Čuo sam i prigovor i na samu natpisnu sliku, pogotovu, ako je to nečija slika. Izražaj slike, čini mi se, ponešto koketan. U samoj pak knjizi ima smiješnih ilustracija, na pr. na strani 69. ona dva vražića. Takove stvari pobuđuju na smijeh, a ometaju ozbiljno djelovanje ozbiljnih pouka. Isto tako oni mali anđelčići su feminalna zastranjenja u religijskoj umjetnosti.

3. Na str. 131. veli se: »Bilo bi šteta, da se ne nasmiješ doživljajima Miki Mause . . .« A možda i ne bi bila šteta! Naprotiv!

4. Mladenačke su zabave u knjizi prekratko i površno ocjenjene. Napose spominjem, kako bi se bacanje karata imalo bolje ocjeniti i psihološki i moralno.

Sve te moje napomene ne idu za tim, da knjigu ne preporučim, nego da buduće knjige budu još bolje. Knjiga će »Njezino proljeće« dobro doći i djevojkama i svima onima, koji imaju posla s odgojem.

B. Stržić, D. I.

B. Rosenmöller, Religionsphilosophie. 2. Aufl. VIII—168 S. Verlag Aschendorff, Münster i. W. 1939. Stoji kart. RM 3,38 ili vez. RM 4,27 (cijene za inozemstvo).

Na naslovnoj strani ove knjige čitamo: »Zweite durchgesehene Auflage«. No u knjizi nema novog predgovora i tako ne doznajemo od samog pisca u čemu se sastoj promjene. Uzeo sam prvo izdanje da tačno ustanovim razlike između prvog i drugog izdanja. Došao sam do slijedećeg rezultata. Papir je slabiji od papira prvog izdanja. U

---

* Zanimljivo bi bilo da nam je uvaženi g. kritičar spomenuo i razloge koji dotični iznose proti čitanju ove knjige sa strane ženske mladeži, a još bi zanimljivije bilo da ih je uporedio s direktivama Sv. Stolice u pogledu seksualne inicijacije i konstatirao da li se na način spisateljice podudara s njome ili ne. Poznato je da je Sv. Stolica dala upute u ovom pogledu koje su stroge i zahtijevaju vrlo veliki oprez. Op. ur.